

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 17C/197/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5116221220
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Majeriková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2018:5116221220.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina sudkyňou JUDr. Annou Majerikovou v spore žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpenému JUDr. Barbora Korenecová, advokát so sídlom Slnečná 765/3, Malinovo, proti žalovanému: U. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom R. A. XXX, o zaplatenie 1.968 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1.968 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.968 eur od 6.12.2009 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Žalobca m á proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 19.8.2016 domáhal vydania súdneho rozhodnutia, ktorým by žalovaný bol zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 1.968 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.968 eur od 6.12.2009 do zaplatenia a to titulom náhrady škody.

2. Žalobca svoj návrh skutkovo odôvodnil tým, že na základe zmluvy o úvere č. 5381249 zo dňa 15.6.2009 žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi úver vo výške 1.000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 968 eur za podmienok dohodnutých v zmluve o úvere v splátkach po 164 eur počnúc dňom 22.7.2009. Vzhľadom na to, že žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, porušil dojednania predmetnej zmluvy o úvere a stratil výhodu splátok. Dňa 6.12.2009 sa stal dlh splatným. Žalobca, nakoľko mal podozrenie, že žalovaný uzatvoril zmluvu o úvere v úmysle úver vôbec nesplácať, podal trestné oznámenie. Okresný súd Žilina rozsudkom č.k. 3T 129/2010-54 zo dňa 14.9.2010 uznal žalovaného vinným zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku odkázal žalobcu ako poškodeného so svojím nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Rozsudok okresného súdu č.k. 3T 129/2010-54 zo dňa 14.9.2010 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 14.9.2010.

3. Rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 17C 197/2016-42 zo dňa 9.1.2017 súd žalobu zamietol, žalovanému priznal právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.

4. Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 11Co 108/2017-63 zo dňa 12.9.2017 rozsudok prvoinštančného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vo svojom odôvodnení uviedol, že v civilnom konaní o náhradu škody je právoplatný odsudzujúci rozsudok často kľúčovým dôkazom, ktorý sa vzťahuje tak k základu uplatneného nároku, ako aj k výške žalovanej sumy. Civilný súd je v konaní o náhradu škody viazaný výrokom právoplatného odsudzujúceho rozsudku. Pokiaľ je súd

viazaný rozhodnutím o tom, že bol spáchaný priestupok, pokiaľ bol právoplatne páchatel' trestného činu uznaný vinným, neznamená to, že škoda bola spôsobená výlučne jeho zavinením, pokiaľ sa na vzniku škody podieľala svojím spoluzavinením i iná osoba, prípadne sám poškodený. Bolo by preto v rozpore s princípom právnej istoty nastoliť stav, aby civilný súd pri rozhodovaní o nároku poškodeného na náhradu škody tak významnú okolnosť, akou je spoluzavinenie inej osoby na vzniku škody, nezohľadnil. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a s poukazom na vyššie uvedené princípy vec nesprávne právne posúdil, v dôsledku čoho nevykonal dokazovanie zamerané na zistenie či prípadne sa na vzniku škody nepodieľala svojím spoluzavinením i iná osoba, t.j. sám poškodený pri uzatváraní úverovej zmluvy. Bez povšimnutia ponechal, že medzi stranami sporu uzatvorená úverová zmluva vo svojej podstate založila spotrebiteľský vzťah a nezaoberala sa ani možnou aplikáciou ustanovení § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

5. V zmysle intencií odvolacieho súdu v ďalšom konaní súd nariadil pojednávanie na deň 16.4.2018 a vzhľadom na skutočnosť, že žalobca ani žalovaný, hoci doručenie predvolania mali riadne vykázané, a to žalobca 16.2.2018 prostredníctvom právneho zástupcu a žalovaný dňa 19.2.2018 svoju neúčast' neospravedlnili ani nepožiadali z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, preto súd vec prejednal v ich neprítomnosti, prihliadal pritom na doposiaľ vykonané dôkazy produkované žalobcom k podanej žalobe a dospel k nasledovným skutkovým zisteniam.

6. Dňa 15.6.2009 uzavrel žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník úverovú zmluvu č. 5381249, ktorou sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému úver v sume 1.000 eur a žalovaný ako dlžník sa zaviazal zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 968 eur v 12 mesačných splátkach po 164 eur počnúc dňom 22.7.2009.

7. Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 3T 129/2010-54, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.9.2010, uznal žalovaného za vinného z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zákona, ktorého sa dopustil tým, že dňa 15.6.2009 v kancelárii spoločnosti Pohotovosť s.r.o. uzatvoril s touto spoločnosťou zmluvu o úvere č. 5381249, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 1.000 eur, ktorý sa zaviazal uhradiť zvýšený o poplatok vo výške 968 eur v 12 mesačných splátkach po 164 eur mesačne počnúc dňom 22.7.2009, čo neurobil, neuhradil ani jednu mesačnú splátku, a to napriek výzvam a upozorneniam zo strany poskytovateľa úveru, čím spoločnosti Pohotovosť spôsobil škodu vo výške 1.968 eur; teda, na škodu cudzieho majetku seba obohatil tým, že uviedol niekoho do omylu a spôsobil tak na cudzom majetku malú škodu, za čo bol odsúdený a poškodený žalobca bol s nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie.

8. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

9. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

10. Podľa § 193 veta tretia CSP ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

11. Žalobca v žalobe uplatnil svoj nárok na základe ním opísaných skutočností - skutkového deja a tento umožnil jeho jednoznačnú individualizáciu, čo znamená, že vymedzil predmet konania po skutkovej stránke tak, aby bolo možné na ním vymedzený skutkový dej aplikovať konkrétnu právnu normu. Žalovaný pre svoju pasivitu v priebehu celého konania neprodukoval žiaden dôkaz na svoju obranu.

12. Takto skutkovo vymedzený nárok na náhradu škody súd právne posudzoval podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom základným predpokladom vzniku tzv. všeobecnej občianskoprávnej zodpovednosti za škodu sú porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou, zavinenie. Pre vznik zodpovednosti za škodu je nevyhnutné kumulatívne splnenie všetkých vyššie uvedených predpokladov. Pri neexistencii čo i len jedného z nich zodpovednosť za škodu nie je daná.

13. Ústavně konformný výklad § 193 CSP veta tretia totiž vyžaduje, aby súd rozhodujúci v občianskoprávnom konaní o náhrade škody spôsobenej trestným činom, bol viazaný právoplatným odcudzujúcim rozsudkom trestného súdu, jeho výrokovou časťou, a to vo vzťahu ku všetkým skutočnostiam, ktoré boli podmienkou odsúdenia páchatela za tento trestný čin.

14. Zodpovednosť škodcu za škodu spôsobenú trestným činom treba potom posudzovať v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Na druhej strane však stále platí, že občianskoprávny súd nie je viazaný výškou škody, aj keby bola vo výroku trestného rozsudku presne vyčíslená. Vyplýva to z toho, že v trestnom konaní sa výška škody spravidla nezisťuje, s výnimkou prípadov, keď trestný súd rozhoduje aj o nároku poškodeného na náhradu škody podľa § 287 Trestného poriadku.

15. Zároveň je však nutné prihliadať aj na ustanovenie § 288 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého súd v trestnom konaní odkázal žalobcu na občiansko-právne konanie, v ktorom si má uplatňovať nárok na náhradu škody, pretože v trestnom konaní nebol podklad na rozhodnutie o povinnosti žalovaného nahradiť škodu, alebo bolo potrebné za tým účelom vykonať ďalšie dokazovanie. V prejednávanej veci navyše trestný súd iba schvaľoval dohodu o vine a treste, pre ktoré konanie je typické podstatne nižší rozsah dokazovania ako pri štandardnom formalizovanom trestnom procese. Pokiaľ teda súd v trestnom konaní právoplatne rozhodol o tom, že žalovaný konaním opísaným v skutkovej vete výrokovej časti rozsudku spôsobil škodu vo výške 1.968 eur, teda na škodu cudzieho majetku seba obohatil tým, že uviedol niekoho do omylu a spôsobil tak na cudzom majetku malú škodu, súd pri rozhodovaní o žalobe bol viazaný a nárok žalobcu na náhradu škody voči žalovanému považoval čo do základu za nesporne preukázaný.

16. Žalovaný v priebehu celého konania nerozporoval tvrdenia v žalobe, ktorými žalobca preukazoval opodstatnenosť svojho nároku, to znamená, k uneseniu dôkazného bremena stranou sporu. V súlade s princípom kontradiktórnosti sporového súdneho konania, keďže strany sporu v ďalšom konaní neprodukovali žiadne návrhy na vykonanie dokazovania ohľadom rozsahu výšky náhrady škody súd ustálil, že v tomto rozsahu 1.968 eur nárok žalobcu na náhradu škody voči žalovanému je dôvodný.

17. V zmysle intencií odvolacieho súdu s poukazom na posúdenie rozsahu zodpovednosti či na vzniku škody (ne)podieľala svojím spoluzavinením i iná osoba, prípadne sám poškodený v ďalšom konaní o znížení náhrady podľa ustanovenia § 441 Občianskeho zákonníka (ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám) súd nemohol ani uvažovať, nakoľko z právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Žilina 3T 129/2010-54 zo dňa 14.9.2010 bol žalovaný uznaný vinným z prečinu podvodu a zo skutkovej vety rozsudku vydaného v trestnej veci vyplýva, že v príčinnej súvislosti prečinu podvodu došlo u žalobcu ako poškodeného k spôsobeniu škody. Škodou podľa § 124 ods. 1 Trestného zákona sa na účely tohto zákona rozumie ujma na majetku alebo reálny úbytok na majetku, alebo právach poškodeného, alebo jeho iná ujma, ktorá je v príčinnej súvislosti s trestným činom bez ohľadu na to, či ide o škodu na veciach alebo na právach. Škodou sa na účely tohto zákona rozumie aj získanie prospechu v príčinnej súvislosti s trestným činom.

18. Pokiaľ ide o odvolacím súdom vytýkané, že súd bez povšimnutia ponechal, že medzi stranami sporu uzatvorená úverová zmluva vo svojej podstate založila spotrebiteľský vzťah a nezaoberal sa ani možnou aplikáciou ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., je potrebné poznamenať, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie v ďalšom konaní nie je možné zaoberať sa aplikáciou citovaného ustanovenia, v zmysle ktorého orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR zo dňa 7.2.2018 vo veci vedenej pod sp. zn. PL.ÚS 11/2016, ktorým bolo rozhodnuté, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR. Ústavný súd konštatoval, že napadnuté ustanovenie vcelku prekračuje prah právnej istoty ako súčasť princípu právneho štátu, ako aj práva na súdnu ochranu.

19. Žalobca popri istine uplatňoval i úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.968 eur od 6.12.2009 (odo dňa, kedy sa stal dlh splatným) do zaplatenia. Úroky z omeškania výlučne súvisia s peňažnými záväzkami. Z pojmového vymedzenia tohto sankčného mechanizmu vyplýva, že veriteľ ich môže od dlžníka požadovať v prípade, ak dlžník poruší svoju povinnosť plniť riadne a včas a dostane sa do omeškania s plnením peňažného záväzku. Nárok na úroky z omeškania s plnením peňažného dlhu vzniká bez ohľadu na to, čo spôsobilo omeškanie. Úroky z omeškania možno priznať iba od toho času, keď sa dlžník dostal do omeškania. Základným predpokladom vzniku nároku na úroky z omeškania je teda existencia omeškania s plnením peňažného dlhu a základným predpokladom takéhoto omeškania je existencia pohľadávky, t.j. práva na peňažné plnenie a jej zročnosť.

20. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nespĺní je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania, poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

21. Podľa § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

22. Z povahy ustanovení § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. vyplýva, že kogentne je stanovená iba horná hranica úrokov z omeškania, ktorej prekročenie nie je prípustné. Základná úroková sadzba ECB k 6.12.2009 bola 6 %. V danom prípade veriteľ požadoval od dlžníka, ktorý je v omeškaní s plnením peňažného dlhu úroky z omeškania v menšom rozsahu, než ustanovuje uvedený právny predpis. Preto súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi popri istine 1.968 eur aj úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.968 eur od 6.12.2009 do zaplatenia.

23. Keďže existencia jednotlivých predpokladov vzniku občianskoprávnej zodpovednosti žalovaného za škodu bola v konaní nesporne preukázaná, preto súd žalobe titulom náhrady škody v celom rozsahu vyhovel.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP (o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí) v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

25. S poukazom na plný úspech žalobcu vo veci súd rozhodol tak, že žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu 100 %.

26. O samotnej výške tejto náhrady trov konania rozhodne súd podľa ustanovenia § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde v Žiline.

Odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).